

Denne brosjyren er laget av **WSO – We Shall Overcome**, en bruker- og interesseorganisasjon for menneskerettigheter, selvbestemmelse og verdighet innen psykisk helse.

WSO ble stiftet i 1968. Vi arbeider for at mennesker med psykososial funksjonsnedsettelse skal ha rettigheter og rettssikkerhet på lik linje med andre, i tråd med FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter, CRPD.

Vi jobber for et skifte av forståelse fra en medisinsk modell til en psykososial modell.

Det må utvikles et tjenestetilbud innen psykisk helse basert i menneskerettigheter som sikrer selvbestemmelse og valgfrihet rundt egen behandling. Medikamentfrie tilbud må være tilgjengelig for de som ønsker det.

WSO – We Shall Overcome

www.wso.no

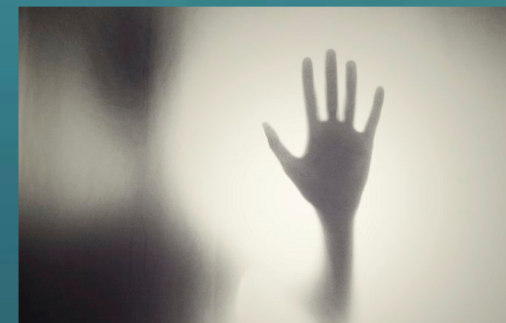
TVANG SKADER

«Å få slutt på tvangsbruk i psykisk helsevern – som tvangsinnleggelse, tvangsbehandling, isolasjon og beltelegging – er avgjørende for å respektere rettighetene til mennesker som bruker psykiske helsetjenester.

Tvang er skadelig både for den fysiske og psykiske helsen og fører til at mennesker fremmedgjøres fra det psykiske helsevesenet og hjelpeapparatet.

Videre har mange personer med psykiske lidelser og psykososiale

funksjonsnedsettelser opplevd traumer i livet. Når vold, tvang og overgrep forekommer i psykisk helsevern, blir de ikke bare sviktet av tjenestene, de kan også bli retraumatisert og få forsterket sine opprinnelige vansker.»

Verdens helseorganisasjon (WHO) og FNs høykommissær for menneskerettigheter, 2023.

Forskning viser at pasienter som har blitt utsatt for tvang opplever disse skadene som følge av tvangen:

Skam, mindreverdighetsfølelse, krenkelse – 70%

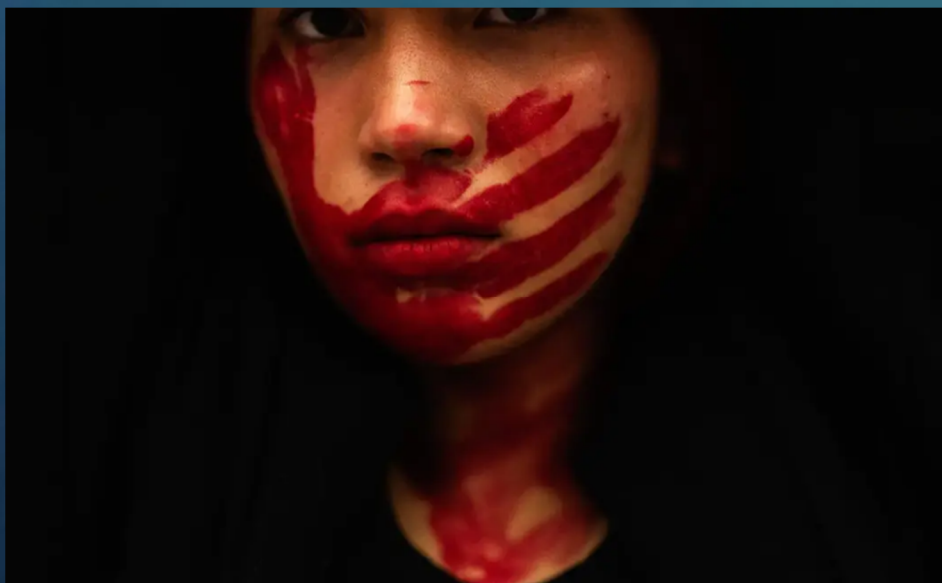
Problemer med å stole på helsepersonell og med å ta imot helsehjelp – 68%

Mareritt, søvnproblemer, vonde minner om tvangen – 57%

Dårligere prognose, skadet mulighet for bedring – 38%

Problemer med å fungere i arbeid/ utdanning – 33%

Vedvarende og/eller alvorlige bivirkninger av tvungen medisinerings – 31%

«Jeg kan fortsatt føle meg fullstendig maktesløs når jeg tenker på det jeg ble utsatt for, og tidvis oppleves det som et traume jeg bare aldri kommer fra.»

«Tvang gjør at den som blir utsatt for det vil kjempe imot og dermed bli utsatt for mer tvang.»

«Tvangsmedisinering bør forbys, det er potensielt dødelig både pga. bivirkninger men også som utløsende årsak for selvmord. Jeg har selv to selvmordsforsøk bak meg, utløst av den «behandling» jeg mottok i psykiatrien.»

«Tvangsopplevelser i psykiatrien har gitt meg PTSD, og tross gamle traumer så er det ingenting som måler opp mot den svikten jeg opplevde i systemet. Å bli påført overgrep fra «staten» og offentlige tjenestepersoner, som samtidig brøt mine menneskeretter og opplevde at ingen ønsket å si unnskyld selv når de fikk tilbakemelding om at det som var gjort var ulovlig, det gjør noe med opplevelsen av rettssikkerhet.»

«Vi må få et medisinfritt akutttilbud med vekt på terapi, hyggelig miljø og empatisk personale eller Open Dialogue, som i Finland»

Funnene og sitatene er hentet fra Lauveng/ Skuterud, (2021) Bruk av tvang innen psykisk helsevern. Erfaringer fra pasienter, pårørende og ansatte.